

Előfizetési árak:

Egész évre ... 1 kor.
Fél évre ... 2 ...
Negyed évre ... 1 ...
Egyes szám ára 10 fillér.
Videkre postán küldve
egész évre 6 kor.
A „Nyit-társaság” 30 fill.

Megjelen
minden vasárnap.
Kéziratokat nem adunk
vissza.

BÉKÉSI UJSÁG

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Szerkesztőség:

Békés, V. ker. 92., hova a
lap szellemi részét illető
minden közlemény kül-
dendő.

Kiadóhivatal:

Békés, V. ker. 92. sz.
(a volt Tassy-féle iskola)
hova az előfizetések, hír-
detések és a lap szét-
küldésére vonatkozó fel-
szólalások intézendők.

Felelős szerkesztő: PAPP JÓZSEF.

FELHÍVÁS!

Ezúton is felhívjuk lapunk tisztelt olvasóközönségét, különösen a református egyház híveit, hogy Jánosi Zoltán debreceni ref. lelkész urnak 1 év jun. hó 19-én a helybeli ref. templomban elmondott egyházi beszéde, a reánk jövő hét folyamán külön füzet alakjában nyomtatásban is megjelenik s kapható lesz lapunk kiadóhivatalában.

El ne mulassza senki ennek a gyönyörű s a mi viszonyainkra kiválóan illő tudományos értékű s annak idején oly élénk hatást keltő szónoki remeknek megszerzését Szerk.

Mi legyen az erdővel?

(Folytatás.)

R. ur ugyanis 1909. jan. 24-én ezeket mondja: „tudunkkal a legrégebb s véleményünk szerint legcélszerűbb mód-ról, hogy a békési uradalom hasonló értékű szántófölddel cserélje el (t. i. békési erdőt), azt hisszük ma már beszél-

ni nem lehet.” 1910. jul. 17-én pedig így zeng: „Mi a közérdeket tartva szem előtt s kötelességszerűleg annak előre vitelen küzdve, véleményünk nyilvánításától nem tartózkodhatunk akkor sem, ha tudjuk is, hogy esetleg talán népszerűtlen; egyesek előtt ellen-szenves volna is, mert meg vagyunk győződve, hogy az idők nekünk fog-nak igazat adni és mindég azt kell fel-tennünk, hogy a község kormányzatát a higgadt, megfontolt, előrelátó és egye-dül a közérdeket szem előtt tartó em-berek intézik. Legalább rendes körülmények között ennek így kell lennie. Épen azért mi amellelt foglalunk állást, hogy a község az immár fel-szabaduló erdejét kínálja fel cseré-be a Gr. Wenkheim uradalomnak megfelelő értékű szántóföldért. Ha erre az uradalom hajlandó lesz, annak előnye úgy a községre, mint az egye-sekre annyira nyilvánvalóak, hogy azt csak az nem látja be, aki behunyja szemét és bedugja fülét.”

Itt ugrik ki a nyul a bokorból. R. ur minden áron arra törekszik, hogy az erdő megmaradjon. Látszik, hogy nincs szíve a békési nép szükségleteinek megérzéséhez.

Hiszen, ha az erdő letaroltatik és mintegy 1000 holdnyi alapos megmi-

velésre méltó s munkáskezeket igénylő szántóföldet nyer a község: a főfő köz-gazdasági haszon nem az lesz, hogy 200, esetleg 500 békési család biz-tos alapot talál a megélhetésre — ámbár ez is roppant előny — hanem az, hogy a munkáskezeket kívánó földterület jelentékeny megnöveke-dése folytán megváltozik, mégpedig a mezei munkások javára, a mun-kakereset és kínálat közötti viszony s ennél fogva a helybeli mezei mun-ka értéke érezhetőleg emelkedik. A mezei munka értékének emelkedése, ez a minden másnál bizonyosabb elősegi-tő, a békési lakosság jóllétének, ma-rad el akkor, ha R. ur által — ravaszul e vagy együgyűen, nem tudjuk — annyira magasztalt csere megtörténik. Még ha pénzügyi és földértékesítési szempontból előnyös volna is ez a cse-re — ami pedig nem igaz — a legna-gyobb közgazdasági haszonnak a mun-kaérték emelkedésének elmaradása foly-tán még akkor is mindenesetre mel-lőzni kellene.

Ime mindenki láthatja, hogy a nagy hangon beszélő R. ur hunyja be a sze-mét (ha ugyan van neki) ugyancsak a higgadtságról és előrelátásról szónokló R. dugja be a fülét (amivel kétségki-vül jól el van látva.)

Bölcsmondások.

Eötvös József „Falu jegyzője” c. művéből.

Aki a célt, melyet magának kitűzött, szem-mel tartva magát hozzá minden percben kö-zelíteni érzi, s azt végre elérheti; az bold-gog. Egy nyul elfogása, egy világ meghó-dítása legyen az, mit magának kitűzött; az érzet egy marad.

Kereskező században élünk, s nincs mit bámulni, ha azok is, kik látszólag önzés nélkül ragaszkodnak hozzánk, legalább az által nyereszkeskednek rajtunk, hogy a lehető legolcsóbb áron, legtöbb köszönetet aratnak s minél kisebb szolgálatokért a lehetőségig sok háládatosságot cserélnek be.

Ha százszor bebizonyítják, hogy szívü-ri-keket érdemtelennek adtak, ha óráik meggyő-ztek is, mit használ? Nincs erőnk mást akarni.

Karvaly Ágoston, régi nemes embertől mondja, hogy multja, önmagára nézve, egyike a legérdekesebbeknek, s történetét egészen Göthe modorában, azaz: „életel s költésze-tet vegyítve szokta elmondani.

Saskay annyira zárkózott volt, hogy, még ha azt kérdezték is tőle: hány óra? csak meggondolás után s bizonyos óvások mel-lelt felelt.

Saskay a népképviselőtől úgy vélekedett, hogy, ha csak az állam teendőit a legna-gyobb zavarba hozni nem akarjuk, azoknak, kik az adót fizetik, annak kezelésébe be-folyást engedni nem lehet.

Saskay főadószedő volt. Sikkasztás miatt hivatalától felüggesztetett, de azután is elég kellemesen töltö napjait, sőt, mióta maga konyhát nem tartott, sokkal olcsóbban s job-ban ebédelt, mint azelőtt.

Arra, hogy a vezér csatáját megnyerje, szükség, hogy alatta sokan káplárságot, vagy őrmesterséget reméljenek.

A kétkulacosokat Eötvös középelvű em-bereknek nevezi.

Száljások magukba s mondjátok meg, nem tehetek-é soha semmit meggyőződés-tek ellen, csakhogy azon Janus-templom aj-talai, melyek a házi életben nőitek rózsá-jaként által képviselteknek, bezáródjanak, s béke legyen birodalmatokban.

Ki odahaza legtöbbet lop, verekedik, s gyűlölköd, az háborúban és választásnál min-dig első ember.

Létezik e hazában bizonyos összeköttetés az ebéd s a politika közötti.

Nincs nagyobb szerencse annál, — szokta mondani egy vén asszony, — hogy beszél-hetünk.

Másokra nézve mindenki annyit ér, men-nyit hasznukra tehet. Nem az akarat: az erő az, mit bennünk becsülnek.

Bármilyen csekély legyen az erő, melyet ma-gában érez az ember, elhagyni hazáját nem áll soha senkinek szabadságában, s vétkezik, ki az Isten által számára kijelölt napszámot elhagyva, más tere fordítja talán csak itt valóban felhasználható tehetségeit.

Nincs érzelmünk állandóságára nézve semmi veszedelmesebb, mint ha kedvesünk sok költségünkbe kerül. A rendes fizetés előli legszebb érzelmeinket.

Hány ember élete hasonló az órához, mely-nek minden kereke szüntelen forog, mely-nek sétálója ugyanazon helyen jár fel s alá s melynek más célja nincs, mint, hogy a mutató végső órájához jusson.

A szív olyan, mint a vízhang: azon a hangon felel, melyen megszólítják.

Az ásitás a romlott gyomornak legbizto-sabb jele.

A gyöngy csak akkor nyeri meg egész becsét, ha átfurva, sorba fűzhető. Az ember akkor ér legtöbbet, ha természetes sorából ki nem lép.

Ha tehát az erdőkérdésnek lényegét tartjuk szem előtt, valóban megcsánjuk szegény R. urat azért a kecmegésért, mellyel mindenkép elhíthetni akarja, hogy községünkre pénzügyi szempontokból előnyös lenne a csere azért a szatócskodásért, mellyel megsiratja azt az eshetőséget, hogy az erdőterületen lakó telepések nem Békésre, hanem valamely közelebb fekvő helységbe mennének egyet-mást vásárolni, hogy nem Békésről, hanem valamely más községből hívnának orvost és így tovább.

(Folytatása köv.)

Kritikai megjegyzések a villamos mű kezelését illetőleg.

Alig van nagyobb szabású közvállalat, amely egyeseket már eleve szintén nagyobb előnyhöz ne juttatna; vagy ahol ilyeneket szerezni egyesek ne akarnának. Különösen nálunk tapasztalható ez; a betonjáró építésének körülményei, bezárati a kái még élénk emlékezetünkben lehetnek. A villamos világítás bevezetése szintén kínálkozó ilyen alkalmakkal.

Ezt látjuk legalább a villamos műről kiadott szabályrendelettervezetben; mert azt hiszük, hogy ez a felületesen összetákolított füzet csak ez akar lenni.

Ebben ugyanis a villamos mű igazgatójával a mindenkor községi mérnök van kijelölve oly díjazással, amelyre különállást lehetne szervezni; a mérnök díja ugyanis (szörnyű kimondani) évi 2000 koronában van megállapítva! A bevezetés munkálatainak befejezése után ugyan ennek az igazgató mérnöknek alig van dolga, ő azonban akkor is 2000, mond kettőezer koronát kap egy évre, havonkénti utólagos részletekben.

Ez amint első tekintetre is látszik aránytalanul magas díjazás, különösen pedig, ha azt is tekintetbe vesszük, hogy míg a békési villamos telep 5000 volta erejű áramot kap, addig a 10,000 volta erejű Hmvásárhelyről kapott áramot vezető s rá felügyelő Széll István orosházi mérnök évi díja 500 korona!

Hol itt az arány?

Azt mi is méltányoljuk, hogy a bevezetést intéző és ellenőrző mérnök ez alatt az idő alatt magasabb díjazásban részesüljön, de hogy valaki esetleg ennek a munkának elvégzése után csak úgy csöppenjen dolog nélküli 2000 koronás helyre, ezt nem tartjuk, sem helyesnek, sem a község gazdasági érdekeivel megegyeztethetőnek.

Van azonban egy másik körülmény is, ami szintén nem állja ki a kritikát. Ez a „villamos bizottság” s ennek oly jogkörrel való felruházása, amilyennel talán egyetlen bizottság sem rendelkezik a világon.

Ez a furcsa kis bizottság 3 szavazattal 2 ellen megválasztott életfogytig tartó állásra 1200 korona évi fix, ugyanannyi mellékessel szerelőnek egy urat, akinek más érdeme nem volt az állás elnyeréséhez, mint az, hogy vasutas volt és nyugdíjas. Ime egy nyugdíjas ismét elütött a kenyérétől, egy arra az állásra alkalmas egyént.

És ki ajánlotta, ki vitte ezt keresztül?! Kinek a szavazata tette ezt?! Az ő sógora, az egyik bizottsági tag, a község tisztviselője.

Nohát ez egyszerűen képtelenség. Ez lehetetlen, jogtalan dolog; fegyelmi vétség; megsemmisítő ok.

Először elsinkófalása a község, a közgyűlés intézkedési jogának, amidőn egy ilyen jóldíjazott életfogytig tartó s a községre is fontos állást a sógorság, komaság útján enged betölteni.

Másfelől lehetetlen azt megengedni, amit a törvény is határozottan tilt, sőt büntet, hogy községi tisztviselő atyafiait ültesse be egyes állásokba, amint ez most történt.

Van azonkívül ott még egy állás, az árammérő melletti munkásé, akinek 500 korona s egy szobából álló lakás az illetménye, ezt is ez a bizottság alkalmazza szintén szótöbbséggel. Ez pedig valamelyik elszegényedett bizottsági tag kocsissának vagy sógorának lesz valószínűleg a kegyhelye...szótöbbséggel!

Hogy az igazgató-mérnöki állást csak tekintélynek szervezték mi sem mutatja különben, mint az, hogy a könyvelési, pénzügyi munkálatokat végző regále pénztár könyvelőjének 200, a pénztárosának pedig 100 korona díjat állapítottak meg.

Eszerint községi villamos mű takaros kis 5 tagból álló személyzete csekély 4000 K. állandó sőt növekvő évi kiadást hozott. No ez igazán villamosan jött! Ez a kis summa 100,000 korona évi kamata!

Nem tudjuk milyen állapotban van ez a szabályrendelet most.

Azt tudjuk, hogy a szerelőt megválasztották az érintett módon, a mérnök pedig erősen aspirál a 2000 korona közelesen esedékes részére.

Mit szól mindehhez az örökké fellebbező s a község ügyét-baját szíven viselő képviselő, a nagy török gábor?!
 Néhány szó a Békési Hitelszövetkezet házvételéhez.

Néhány szó a Békési Hitelszövetkezet házvételéhez.

Ugy értesültünk, hogy a Békési Hitelszövetkezet igazgatóságát, egyesek arra akarják bírni, hogy a szövetkezet helyiségéül örök áron vegye meg Dr. Hajnal József orvos házát 25 ezer koronáért, — mert a község házát azonnal ott kell hagyni a szövetkezetnek; mert iszonyu sok pénze hever a központi hitelszövetkezetnél, ami neki csak 4 %-től kamatot hoz, — mert a befektetés mellett a pénz 6 1/2 %-től kamatot hoz a szövetkezetnek.

Ha valóban így áll a dolog, akkor bátran kimondhatjuk, hogy ennél meggondolatlanabb, helyzettel való teljes számítás hiányára valló intézkedést az igazgatóság nem tenne, mert ezzel a szövetkezet házalapjának veszélyeztetését idézné elő.

Először is valótlán, az igazgatóság félrevezetésére célzó ámitás az, hogy a szövetkezetnek a község házából azonnal el kell mennie, mert nyilvánvaló, hogy újévig onnan ki nem mozdítható, akkor is csak úgy, ha az *egyedül jogosított községi képviselőtestület 3 hónappal előbb felmond.* A képviselőtestület pedig ilyen felmondás felől még nem határozott; tehát ez az ok meg nem állhat.

Különös észjárásra vallana, hogy tudva e körülményeket s tudva azt, hogy itt egy évre 200 koronát kell fizetni a szövetkezetnek — azon igyekeznék minden áron, hogy a még hátra lévő időre, melyre jogosultsága megvan, sokkal többet fizessen. Már pedig azt tenné, ha a vételt eszközölné s a helyett, hogy a szövetkezet jövedelmét szaporítaná, annak csökkenését idézné elő.

Ugyanis 25 ezer koronának évi 6 1/2 %-től kamata — mert annyiért biztos elhelyezheti a pénzt egyeseknél — 1625 korona szeptember hónaptól kezdve a községnek fizetni kell 66 kor. 66 fillért, ha e házat megvenné fizetne e négy hónapra 541 kor.-t, azonkívül e házra eső négy havi adót, mely ha nagyobb része az épületnek bérbé adatik, a bérösszeg 40 %-tőlját tenné ki, azonkívül a házosztályadót, annak községi adóját, mely szintén tetemes összeget képvisel.

Elismerjük, hogy a szövetkezetnek most nagyobb betétje hever a Központi Hitelszövetkezetnél, de vajon számolt-e azon körülménnyel az igazgatóság, hogy okt. 12-ikére a község betétjeiből kizárólag a szövetkezetnél 97 ezer koronát mond fel, hogy az erdő akkori esedékes árát lefizethesse, hát akkor hol marad a felesleges tőke? mihez nyul majd akkor, amikor a 400 ezer koronát meghaladó betétjeiből egyik-másik betevő felmond kisebb vagy nagyobb összeget? Kőlcsonre szorul? amiért majd 5 3/4 %-től fizet a központi szövetkezetnek.

Ugy tudjuk, hogy a szövetkezet tartaléktőkéje 20-22 ezer kor. ez idő szerint. A Békési Népbank és a Békési Takarékpénztár, melyek pedig milliókat forgatnak — nem úgy mint a Hitelszövetkezet, hogy összes forgalma alig haladja meg az egymillió koronát — az első, fentállásának talán a 22-ik évében, az utóbbi pedig még máig sem határozta el magát arra, hogy házat vegyen, összes tartaléktőkéjét, sőt még azon felül is adósságsinálással egy nem jövedelmező, sőt nyilvános nagy veszteséggel járó ingatlanba fektesse.

Ha már új évre el is kell menni a szövetkezetnek a község házától, akkor is sokkal okosabb ha helyiséget bérel, mint a Békési Takarékpénztár, mert úgy csak a házbérré van gondja, de amugy az elvesztett kamat mennyiség, érték csökkenés, adó, tűzbiztosítás s egyéb terhek is a nyakába tudulnak. Bekövetkezhetik az az idő, hogy a házak értéke alább száll, nemcsak a kamat, hanem a befektetett tőke is nagy arányban csökken; mivel fogná igazolni a szövetkezet tagjai előtt az igazgatóság az eljárásának helyességét, amelyért vagyoniilag is minden igazgató felelős. Az is nyilvánvaló, hogy egy pénzügyi hitelének nagyságát, hitelképességét a készpénzbeli tartalékalap nagysága biztosítja.

Ha már most az eddig kellő takarékoság mellett megtakarított tartalék tőke ily módon holttőkévé minősítették, vajon meglesz-e a bizalom egyesekben, vagy magában a központban is olyan intézet iránt, melynek vezetői a kellő számításat mellőzve, egyesek nagyhangu ámitásainak felülve az összegyűjtött tartalék alapot ily módon használja fel, illetve értékesíti. Nagyzolni nem szabad! Azt mondja a példabeszéd: „Lassan járj, tovább érsz.” „Addig nyujtozkodjál, ameddig a takaród ér.”

A példabeszédnek pedig mindig igaza van. Lássuk hát azt az okot is, hogy e 25 ezer koronás ház megvétele folytán a szövetkezet pénze 6 1/2 %-től kamatot hoz.

Ilyet csak az mondhat, az állíthat, aki vagy beakarja ugratni a szövetkezetet, hogy közvetítési díjat kapjon, vagy az, aki a kétszerkettőhöz nem ért.

Amint fentebb is elsoroltuk 25 ezer koronának 6 1/2 %-től évi kamata 1625 kor. Azért tesszük pedig 6 1/2 %-tőlra, mert ennyiért egyeseknek biztos váltóra is kiadhatja kölcsönt a szövetkezet. A Békési Takaré-

pénztár a lehető legjobb helyen fizet az üzlethelyiségeért 700—800 koronát, vagy talán ennyit sem. Mondjuk, hogy 800 korona ennek az üzlethelyiség használati díjába, — hát a még hiányzó 825 kor.-t miből fedezné?

De nemcsak e 825 kor.-t kellene e ház jövedelmének fedezni, hanem kellene az adókat, a ház javítási, tűzbiztosítási és járda-építési költségeket is.

Tegyük fel, hogy az üzlethelyiségen kívüli lakrészek haszonbérbe adatnának, a legjobb számítással sem kapna többet érte a szövetkezet évi 700—800 koronánál.

Ennek a haszonbérnek 40 %-tőlja vagyis 320 kor. elmenne állami, községi, betegápolási, utadó, katona beszállásolási, községi közmunka és járda adóba, de azonkívül évi külső, belső javításra is kellene 150 K., mert a ház nagyobb része régi épület, zsindeyyel fedett, ami sokkal több javítást igényel, mint egy kevésbé régi épület. Ezeket így beszámítva tenne a jövedelem, még ha 800 koronáért adatnának is ki a mellékhelyiségek 330 koronát, vagyis a 25 ezer korona a 800 korona üzlethelyiség használati díjat is beszámítva hozna évenként 1130 koronát, a biztos 1625 koronával szemben, amely eredmény pedig a szövetkezet óriási anyagi károsodásával járna, mivel a 25 ezer kor. 6 1/2 %-től tiszta jövedelmezőség mellett csak 4 %-től kamatot adna legfeljebb, dacára, hogy az üzlethelyiség használatáért is rendkívül nagy árt számítottunk, a nyerhető házbért is a legmagasabbra szabtuk.

Ne áltassa magát a szövetkezet azzal, hogy a központnál lévő betétje csak 4 %-től kamatot hoz ez időszerint, tehát mindég lesz annak elhelyezett tőkéje, mert ha a község most 97 ezer korona betétet felmond — sohasem lesz abban a helyzetben, hogy neki a központban elhelyezett pénze legyen, de ha lenne is valamennyi, az mindég szükséges a netalán felmondandó betétek kifizetésére. Bérelje ki a szövetkezet a ref. egyház tulajdonát képező központi iskolának a városházára nyúló végén lévő nagy iskola helyiséget. Ezt kedvező áron megkapja, az utcára ajtót vágat, lesz belőle egy terem és egy váró helyiség. Azonkívül éjjel és nappal szem előtt lesz, az épület szilárd, tehát még biztonság szempontjából is legalkalmasabb.

Nem hisszük, hogy az igazgatóság e szempontokat figyelmen kívül hagyná, belemenne e ház megvételébe, mely úgy tudjuk a Konkoly családtól 17 ezer koronáért vétetett, de ha mégis ezt tenné, lesz gondunk rá, hogy a közgyűlésen ezt megakadályozzuk.

Presbiteri gyűlés.

A múlt vasárnap (aug. 7.) a legizgatóbb tárgyak sorozata gyűjtötte össze csaknem teljes számban a presbitérium tagjait

Volt két választás. A magyar ember legkedvesebb csemegéje. Fizetés javítás dolga, ismét a legpikánsabb ügy, főként ha papok keze játszik a dologban. Be is esődült minden épkezláb ember, hogy ki ne maradjon, e ritka műélvezetből, amikor a presbiter dr. török gábor indítványával halálugrásokat végez. Tárgysorozatba volt véve ugyanis egyik felebbezőse, amelyet a gimnáziumi költségvetés ellen adott be, Szegedi kartársával együtt. Csodálatos ez az okvetetlenkedő kerékkötögetés. Micsoda lélek lakik ezekben az urakban, akik az „egyház züllesztésével” az ajkukon, mindig nagyobb zavart csinálnak.

A békés kibontakozás és haladás munkálása helyett, utálatos tintahal tempó szerint a felebbezősek sötétségébe akarnak befulasztani minden munkát. És szinte érthetetlen, hogy ezek a drága idejű urak, akik minden percüket aranyra akarják váltani és minden betűért pénzt várnak, csak úgy öntik a haszontalan és értéktelen szóhalmazokat, tisztán sértett hiúságból, vagy beteges ambícióból; viszont sehol nem láttuk ezeknek az uraknak egyetlen építeni akaró javaslatát, vagy munkálatát. No erre már komoly munka, meg egy kis ügyszereget is kellene.

Ebből pedig bennök egy szikra sincs. A gyűlésen egyébként nagyon meglátszott, hogy a szavazás, illetve az érdekeltek hajszolták össze. A vezér dr. török gábor teljes táborkarával kivonult és most maga vezette a kötekedést, néha vakkantott két csahossa a Domokosok és Arató is, aki a „páros élet” következményeiről tett szellemes megjegyzésével általános lefőzetésben részesült; azért el nem mulasztotta volna az egyhangú éljenzést.

A szavazások megejtése után elpárologtak, pedig most következett még a fekete leves. Ugy látszik erről azonban az egész presbitérium egyhangú véleményben volt. Hiába tette Márk Ferenc azt a javaslatot, hogy csak a gyászbeszédes temetés díja emeltessék 2 koronával a régi gyakorlat szerint, míg a többi maradjon a mostani állapotában, a presbitérium többsége — főként a legvagyonosabb gazdák — elvetették az indítványt. Ennél a tárgynál egy kis történeti és erkölcsi leckében is volt része a szájas kulcsos Domokosnak, de úgy látszik, régen járt ő kelme az „iskolába” nagyon prűszkölt tőle, jó volna egy kissé olvasnia, tanulnia, ha fogna még a gyepen, talán akkor kevesebbet és okosabbat beszélne.

Egyébként részletes tudósításunk a következő:

A református egyháztanács augusztus hó 7-én vasárnap d. e. 10 órai kezdettel igen látogatott gyűlést tartott. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után az iskolaszéki ülés jegyzőkönyvének kapcsán a tárgysorozat egyik legfontosabb pontja a Szabó Albert tanító helyének betöltése volt. Hosszabb vita indult meg az iránt, vajjon nőtanítóval ez állás betölthető-e. A presbitérium nő tanítóval is betölthetőnek vélte az állást s szavazással kimondotta, hogy eredményhez relatív többség szükséges.

A szavazás megejtése után Zilahi Izabella 20, Molnár Sámuel pedig 33 szavazatot kapott. Eszerint Szabó Albert helyére Molnár Sámuel választotta meg a presbitérium.

Lévai István és Király Dávid 40 hold konvencionális földjük megcserélését kérték; a presbitérium a cseréhez nem járult hozzá.

Az iskolaszék jegyzőkönyve kapcsán jelentés és javaslat került a presbitérium elé, az iránt, hogy a bélmegyeri és a községi iskolákban a vallásitanítás teljesítésére egyházi káplánság szerveztessék. Ezzel kapcsolatban tárgyalták a minisztériumhoz beadott s a presbitériumhoz letett ama kérelmet, hogy a bélmegyeri iskolákhoz református tanító állítások. Az egyház maga is a lakosok kérelméhez járult hozzá.

A jegyzői állás betöltése került ezután napirendre. Jelentkeztek: Bakos József s. lelkész, Szabó László torna tanár, Kerepecki Gyula, Rátkai Ferenc, Füredi Sándor, Rózsás János.

A presbitérium többsége az egyház jegyzői hivatalra Szabó Lászlót alkalmazta.

A választás megejtése után a „mezei had”-ak többsége török gábor vezetése alatt elvonult.

Márk Ferenc régebbi javaslatát aképen módosította, hogy a temetési stóla, könyörgéses és a prédikációs temetésnél továbbra is a régi maradjon, csak a gyászbeszédes temetés díja legyen ezentúl 6 korona.

A presbitérium többsége a régi temetési stóla megmaradása mellett foglalt állást. Ezzel ez az ügy továbbra is a régi állapotban marad.

A gazdasági bizottság javasolja, hogy a lelkészi állás üresedése idején főnmmaradó összeget a két lelkészlakba s a kollégiumi hivatalos helyiségekbe a villamos világításhoz szükséges bevezetések költségeire fordítsák.

A presbitérium elfogadta a javaslatot. Ez alkalommal azonban helyén volt a kulcsos Domokos Péternek felszólalása, hogy ez összeget a második lelkészlaknak cserép fedővel való ellátására költötték le annak idején. Ez meg is történt mintegy 1000 K. költséggel. Így a takarékpénztárban kezelt 738 korona nem is elegendő emez átalakításra, nem hogy ennek a terhére újabb építkezéseket lehetne eszközölni. E szerint a gazdasági bizottság javaslata sem volt alapos s a bevezetés csupán az egyház anyagi hozzájárulása esetén történhetik meg.

Az idő előrehaladása miatt is, de különösen a szavazások megejtése után állandóan oszlófélben levő gyűlés nagy ingerültség között végleg feloszlott, a kitzűzött tárgyak felének letárgyalása előtt.

Ujdonságok.

— **Esküvők.** Az elmúlt héten két fényesebb esküvő adott valami élénkséget különben eléggé kihalt utcáinknak. Az első í. hó 10-én szerdán Lipcsei István vajdahunyadi pályafelügyelő és Lipcsei Mária, Lipcsei István kovács m. leányának egybekelési ünnepélye volt. Ez az esküvő egyébként annyiban is érdekesnek ígérkezett, mert egyik násznagynak, Ivánka Imre volt felkérve.

Bár látható volt, hogy bizony a nagyságos ur nem igen meri a képét hozzánk elhozni, mert bizony többen lehuznák azt, mivel igen sokba van nekik, a gyöngébbek mégis reménykedtek. Azonban hiában. Jött a sürgöny; óh be jó az a sürgöny. Így készült valamikor, nem is olyan régen az „Andris” jelzéssel ellátott távirat is. A párt-hivekkel szemben mindig következetesen kell eljárni. Jött, hogy a nagyságos urat csaiadjában előfordult haláleset miatt megverte a fekete gyász, így azután jobb hiányában dr. török gábor helyettesítette.

A másik esküvő csütörtök d. e. 10 órakor volt. Nádházy Bertalan battonyai ref. lelkész és Vincze Márha, néhai b. e. Vincze Ödön lelkész bájos leánya esküdtek örök hűséget egymásnak. A református templomot szinte zsufolásig megtöltötte a hivek, tisztelők serege. Könyekig megható volt a szertartás, mely után a gyülekezet általános és szívből jövő áldás kívánságok között vált meg az új pártól. Délebed után az ifju lelkész nejével állomás helyére Battonyára utazott. Mi ezuton kívánunk ismételtlen sok szerencsét, boldogságot az új párnak. Isten áldása legyen rajtok!

— **Aki friss és egészséges akar lenni,** igyék legalább egyszer hetenkint (reggel a felkeléskor) egy fél pohárnyi ter-

mészetes **Ferenc József**-keserűvizet. Ez gyorsan és fájdalom nélkül megtisztítja a sok evéstől vagy ivástól tulterhelt emésztési csatornát, tisztítja a vért, az anyageserét hathatósan előmozdítja s ily módon sok súlyos bajtól megóvjá az embert. A párisi orvosi akadémia a valódi „Ferencz József“-vizet nagyon jónak találta. Kapható ásványviz-kereskedésekben, gyógyszertárakban és drogériákban.

— **A tejhamisítás büntetése.** Felmerült esetből kifolyólag ítéletében mondotta ki a földművelésügyi miniszter, hogy a ki tejet hamisít, más által hamisított tejet elad és lefőlözött tejet ezen minőség megjelölése nélkül hoz forgalomba, három rendbeli kihágást követ el s az összbüntetés szabályai szerint egy tételben kiszabott főbüntetéssel és minden kihágásra külön kiszabott pénzbüntetéssel (mint mellék büntetéssel) büntendő.

— **Nagy örökség.** Május végén elhalt Öcsöd legvagyonosabb polgára: Izbéky Sándor. Végrendeletét csak a napokban találták meg és bontották fel. Kítűnt, hogy Izbéky 200,000 koronát adományozott jótékony célra és 100,000 koronát hagyományozott a református egyháznak és 100,000 koronát Öcsöd községnek. A hagyománygyal — ugymond a végrendeletben — háláját akarja leróni azért, hogy őt életében ugy a község, mint az egyház előkelő állásokkal tisztelte meg.

— **Megfojtotta a fiát.** A csongorádi szőlők között Pusztai Gergelyné 2 és fél éves fiát megfojtotta, azután pedig felakasztotta magát.

— **Sorozás.** Az ujoncjavaslat törvényhozásilag történt megszavazása után a honvédelmi miniszter távirati intézkedésére f. hó 9. 10 és 11-én tartották meg községünkben a tavaszról elmaradt sorozást. Hangos volt az utca, különösen a mezőberényi és tarcsai legények keservesen bus nótáitól. Békési illetőségű a három korosztályból előállott összesen 453. Ebből a katonai szolgálatra alkalmasnak találtak 155 legényt. Az ország egyéb részeiről érkező hírek szerint ez az eredmény megnyugtató. A fősorozásról elmaradt 71 ember, akik tartózkodási helyükön fognak előállni a mérték alá.

3 és fél, 4, 4 és fél százalékos

törlesztéses jelzálog kölcsönöket 50-65 évi tőke és kamat-törlesztéssel **földbirtokra és városi házakra** II. és III. helyi kölcsönöket 6 százalékos kamatra.

Továbbá kedvező feltételekkel megszerzünk **váltó kölcsönt, tisztviselői kölcsönt és tárca hitelt** kereskedőknek, iparosoknak.

Kölcsönt szerzünk mindennemű **értékpapírokra, részvényekre és sorsjegyekre, az értékeknek 90 százalékáig.**

A pénzkölcsönök utmutatóját 90 fillér levél bélyegért megküldjük.

Minden ügyben **biztos és gyors** elintézés.

Levélnél válasza bélyeg meliélklendő.

Tarácsky Ferenc

földhitel-, adás-vételi- és kereskedelmi vállalata.

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 15.

Mindenkit érdekel.

Nevegyen semminemű gazdasági **gépet, szerszámot, mérleget, stb. és semminemű árut, mig vállalatomtól egy válaszos levél-kártyán teljesen díjtalanul megnem kérdezi a beszerzési forrás pontos címét ezzel teljesen a saját érdekét szolgálja először jó árut olcsón vehet másodsor nem vesz harmadik negyedik kézből drága pénzen rosszat** harmadszor nincsen kitéve kapzsi embereket haszonszerzésének.

Mielőtt tehát bármif is venne vagy vásárolna, kérje tőlem az **eredeti beszerzési forrás címét, elegendő azt jelezni, hogy mit óhajt venni.**

Tarácsky Ferenc
kereskedelmi vállalata

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 15.

2576/1910. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint Szilasi Imre végrehajtonak Petrás Teréz végrehajtást szenvedett elleni 9 kor. és járulékaiból álló követelésének kielégítése végett a békési 1868. sz. tjkvben A. I. sor 2169 b. hrsz. 176 négyszögöl területű házas beltelek az erre Petrás István javára bekebelezett lakásból álló szolgálmi jog épségben tartásával 800 K. megállapított becsárban nyilvános árverésen eladatni rendelve, arra határidőül az 1910. évi október hó 8. napjának d. e. 9 órája ezen tkvi hatóság árverelő helyiségébe kitézetett, mely határnapon az érinített ingatlan a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatik.

Kikiáltási ár a becsár, bánatpénz a becsár 10 százaléka.

Az, ki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ajánlatot tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ugyannyi százalékáig kiegészíteni. Ha ezen kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete, figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatandó, részt nem vehet.

A vételár $\frac{1}{3}$ -da az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 8 nap, a második $\frac{1}{3}$ -da ugyanazon naptól számított 45 nap és a harmadik amelybe a bánatpénz is betudatik 90 nap alatt fizetendő 5 százalékos kamatokkal.

Vevő az ingatlanak az árverési naptól számított 15 nap mulva lép birtokába, amennyiben ez idő alatt előterjesztés, vagy utóajánlat nem tétetnek.

A többi feltételek alulírt tkvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Békés község házában is megtekinthetők.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Békés, 1910. évi július hó 14.

Dr. Török Bálint s. k. kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Cherven János

íkvvezető.

Eladó ház. Balogh Gábor 1/265. sz. háza szabadkézből eladó. Értekezhetni a tulajdonossal a „Kosztáné“-féle házban.

Eladó ház. Remeczki István III. ker. 248 számú háza szabadkézből eladó. Értekezhetni a fenti szám alatt.

Hosszúfoki ármentesítő társulat

431/1910. sz.

Békésen.

Hirdetés.

A Hosszúfoki ármentesítő társulat a II. III. IV. V. VI. VII. XIII és XIV. számú órház-nál árvédelmi munkahelyiségeket szándékozik építeni. Az ezen építkezésre vállalkozók ajánlata a társulat főmérnökénél 1910. augusztus 21-ig nyújtandó be.

Az építkezésre vonatkozó tervek, iratok és építési feltételek a hosszúfoki ármentesítő társulat főmérnöki hivatalában a hivatalos órák ideje alatt betekintheők.

Békés, 1910. augusztus hó 13-án.

Hosszúfoki ármentesítő társulat.

3671/1910. ikt. szám.

Hirdetmény.

Hivatkozással a békési járás főszolgabírájának 4227/1910 számú rendeletére felhívtnak mind azon tanyai tulajdonosok, kik tanyáikon kutyát tartanak, hogy kutyáikat oly kolonccal lássák el, hogy az terden alól 3 cm-nyire lelógjon és elég nehéz legyen ahhoz, hogy a kutyát a futásban akadályozza, mert az ez ellen vétők 20 koronától 40 koronáig terjedhető büntetéssel fognak sújtatni; s végül, hogy a vadász területeken kolonc nélkül járó kutya kóbor kutyának tekintendő és a vadászatra jogosult által elpusztítható.

Továbbá felhívtnak mind azok, kik éjjel az uton közlekedő járművekkel járnak, a járművet figyelmeztető lámpással vagy az igavonó jóság egyikét csengővel lássák el, mert akik megtenni elmulasztják az 1860 évi t.-c. 112. §-ának értelmében 4K-tól 100 K-ig terjedhető büntetéssel fognak sújtatni.

Békés, 1910. évi augusztus hó 6-án.

Szentgyörgyi

K. Nagy Gábor

h. első jegyző.

bíró.

KITÜNŐ

GYÖNGYÖSI

asztali bor kapható

literenként 36 krajcárért

KERTÉSZ LAJOS

fűszerkereskedőnél.

Ugyanott valódi

MÁLNA-SZÖRP

is kapható.

A mezőberényi gazdasági takarékpénztár

békési házakra, földekre, a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít kölcsönöket. A kölcsönt itt Békésen lehet felvenni s a törlesztéseket is helyben lehet fizetni.

Érdeklődők bővebb felvilágosítást kaphatnak a „Békési Ujság“ nyomdájában.

Eladó föld. Szatmár megyében Király-Daróc község határában 375 hold jötermő föld 5, 10, 20, holdas parcellákban kedvező feltételek és hosszú lejáratú kölcsön mellett eladó. Vevők jelentkezhetnek: **Nagy Gábor** nyug. jegyző urnál, II/114. h. sz. a.

Két flu tanoncnak felvétetik **Domokos Gábor** temetkezési üzletében.

Egy tisztességes családból
való fiu

tanoncul felvétetik
Papp József könyvnyomdájában.

Eladó birtok.

Ifj. Turi Sándor V. ker. 424sz.
háza, a gyúri-réti kaszálóban
30 hold földje igen jó karban
levő épületekkel és 1 hold
szőlőföldje szabadkézből el-
adó. Értekezhetni a fenti szám alatt.

Eladó sparhelt.

Egy használt, de jó karban levő vas
sparhelt két sütővel, eladó. Megtekin-
hető: Dr. Hajnal József orvos házában
Békésen.

Eladó.

A néh. Igaz Károly örökösének tu-
lajdonát képező malomasszonykerti
szőlő eladó; ugyszintén a békési I.
ker., 15 sz. alatti ház eladó, vagy 1910.
szeptember 1-től bérbe kiadó.

Az eladás, vagy bérbeadás iránt bő-
vebb felvilágosítást nyújt Dr. Igaz Pál
ügyvéd Békésen.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közön-
séget, hogy a temetkezési vállalatomat
a Stark Gusztáv házába (az Oláh temp-
lommal szemben) helyeztem át.

Raktáron tartok állandóan fa és érc-
koporsót, a legegyszerűbbtől a legdisze-
sebb kivitelűig.

Továbbá mindenféle temetkezési cik-
kek a legjutányosabb áron kaphatók.
Sirkoszorúk nagyválasztékban.

A n. é. közönség szíves támogatását kéri
tisztelettel

Domokos Gábor
temetkezési vállalkozó.

Olcsó árak!

Békés község villamos áramfogyasztó közönségének
ajánlja

SZABÓ ALBERT

békéscsabai üveg és porcellán nagykereskedő a villamos
viágításhoz szükséges

csillárokat,

mellyekből állandóan nagy raktárt tart.

Felszerelési cikkekből és különféle faju égőkből szintén
állandóan nagy raktár.

Olcsó árak!

Előnyös feltételek!

Izléses kivittel!

Eladó ház.

A főtéren a zsidó templom
mellett levő házam, mely 4 szoba,
konyha, kamra, pince és a szük-
séges melléképületekből áll, ezi-
dőszerint 624 kor. évi haszon-
bért hoz, további építkezésre
kiválóan alkalmas telekkel bir,
központi forgalmi fekvésénél fogva
**kenyérsütőde, tűzifa, szén,
mész, vagy bármely keres-
kedés berendezésére rendki-
vül célszerű,** szabadkézből eladó.

Értekezni lehet a tulajdo-
nossal,

Rigler János
kovácsmester V. ker., 104. sz. a.

20—20

Uj!	Villamos berendezés.	Uj!
Október 1-ig 15 % engedmény!	<p>Van szerencsém t. c. kö- zönség szíves tudomására adni, hogy Békésen II. Rákó- czi Ferenc-utca 97. sz. alatt villamos lakásberendezési irodát nyitottam.</p> <p>Eivállalok és készítek vil- lamos berendezéseket, szel- lőztetőket, távbeszélő és házi csengőket.</p> <p>Amidőn vállalatomat a n. é. közönség szíves figyel- mébe ajánlom, bátor vagyok megjegyezni, hogy több éve- ken a külföld nagyobb villa- mos telepein mint főszereplő működtem. Az általam ké- szített munkálatért pedig a legmesszebbmenő szavatos- ságot vállalom. Terv és költ- ségvetés díjtaian. Érdeklő- dők egyelőre forduljanak hozzám Orosházára.</p> <p>Amidőn a n. é. közönséget munkáim kiváló jóságáról és rendkívüli olcsó áraitól biztosítom, pártfogásukat kérve vagyok teljes tisztelettel Elek Béla okl. villanyszereplő Békés. Főüzlet: Orosháza.</p>	Kedvező fizetési feltételek!
	Uj!	

Gyors lebonyolítás.

Legolcsóbb Pénz kölcsön

földbirtokra, évi

3 és fél, 4, és 4 és fél százalék

kamat alapon és megfelelő tőketörlesztési hányaddal 10—65 évig
terjedő időtartamra folyósítatik.

A fizetendő csekély járadékösszeggel a tőke és kamat
együttesen fogy.

A kölcsön— a lejáratú idő előtt is— a fél által bármikor
vissza fizethető, ellenben az intézet a kölcsönt fel nem mondhatja,
sem a kamatot időközben fel nem emelheti.

Drága, magas kamatu kölcsönök a m. kir. Pénzügyminisz-
teri rendelet értelmében bélyeg és illetékmentesen konvertáltak,
illetve a fenti olcsó kölcsönre átcsereíltetnek.

Ezen előnyös kölcsönök igénybe vételénél a felek az ide vo-
natkozó törvénycikk alapján **pótadó elengedésben részesülnek.**

Érdeklődőknek díjmentesen teljes felvilágosítással szolgálunk,
— vidéki levélbeni megkereséseket azonnal elintézzük.

Opra cég Bank-

bizományi intézete

Hódmezővásárhely, Oroszlán-utca 9.

Gyors lebonyolítás.

26—14

Papp József könyvnyomdája

Békés, V. ker. 92. sz. a.

Elvállal különféle nyomtatványok, könyvek, névjegyek, eljegyzési és egybekelési értesítők, bál meghívók, gyászjelentések, és rovatások nyomtatását.

BLEUER MÓR

cementtetőcserép és cementárugyára
BÉKÉS

II. 335. köves-ut és motoros megálló mellett.

Gyártmányai:

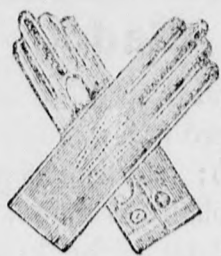
Cementtetőcserép, mely jobb, olcsóbb, tartósabb, könnyebb, mint bármely más fedőanyag. E cserepek szabályosak, vízátlanok, fagyellentállóak s hófogóval vannak ellátva.

Cementlap konyhák, folyósók, tűzlehelységek stb. kövezésére igen alkalmas.

Vasbetétes beton Csalornakagyló Hatóvályu Cementcső Sirkő Sírsegőkő Kulkáva Határkő Kulkagyló s minden más cementáru.

**Portland- s román-cement
eladás.**

Divatáruház.

Váradi Lajos divatáruházában, állandóan nagy raktár van férfi és női kézimunka magas és fél sevrő cipőkből, sandalok, tenis cipőkből.

Férfi nyári ingek, rövid akó nadrágok, puha gallérok, fél mellények, színes és fehér kézelőkben, szalma kalapokban, nagy választék.

Női fehér baltiszt s lászler alsósoknyák, kötények, fehéreneműek, áttört harisnyák, s napernyőkből a legújabb divat szerint.

Gyermek gallérok, kötények, fuszeklik, harisnyák, és trikó ingek minden nagyságban.

Gyermek keresztelő paplanok és koscsik raktára.

Mielőtt a fenti cikkekben szükségletet beszerezni kívánja, győződjék meg áruján jószágáról és olcsóságáról.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve tisztelettel

Váradi Lajos.

HEPP FERENC

KELMEFESTŐ ÉS VEGYTISZTÍTÓ
Békés, I., Szánthó Albert-utca 305.

Elfogad és a lehető legszebb és tartós színekre **fest**, vagy **vegyileg kitisztit** minden néven nevezendő

női-, férfi- és gyermek felsőruhaneműket

bármilyen kelméből, ugyiszintén:

**dőz- és asztalterítőket, függönyöket, glassé
keztüket bonkat**

és minden e szakmába vágó munkákat stb. **gyorsan** és **pontosan**.

Minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönség becses pártfogását továbbra is kiérdemeljem.

Tisztelettel:

HEPP FERENCZ.

Valódi tajtékárak. — Pontos és jó munka.

Van szerencsém a tisztelt vevőközönség tudomására hozni, hogy újonnan átalakított

óra- és ékszer- üzletemben

minden e szakmához tartozó áruk dus választékban a legolcsóbb és legjutányosabb áron kaphatók.

Raktáron tartok

valódi arany, ezüst, nickel, acél férfi és női zsebórákat pontos járásra kipróbálva; valódi 14 karátos arany jeggyűrűket, férfi és női köves gyűrűket, fülbevalókat, karcattókat; valódi arany és ezüst férfi láncokat, női nyakláncokat; inga, fali és ébresztő órákat nagy választékban.

Javító műhelyemben óra és ékszer javítások gyorsan, pontosan, jól és jótállás mellett eszközöltemek.

Minden nálam javított és eladott órákért 1 évi jótállást vállalok.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

Soós János

órás és ékszerész
ezelőtt Weil Sándor.

Földben talált régi arany és ezüst pénzeket a legmajasabb árban veszek.

Finom szemüvegek és hőmérők.